

සිතාවක රාජසිංහ රජු දූෂ්චර පිතා සාතක රජේක් ද ?

බලිවි.එම් සිරාන් මදුසංක .

ඉතිහාසය අධ්‍යයනය සරලව අරුත් දක්වන්නේ නම් අතිතයේ සිදු වී ඇති සිදුවීම් සමුදාය, ඒ පිළිබඳ තතු දක්වන මූලාශ්‍රය මගින් වත්මනේ සිට අධ්‍යයනය කිරීමයි. මේ මූලාශ්‍ර වර්ග බොහෝ වෙයි. ඒ අතර සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍රයට හිමි වන්නේ ප්‍රධාන තැනකි. ඉතිහාසය අධ්‍යයනය කෙරෙනුයේ මිනිසා මූලික කරගෙන වුවත් වත්මනේදී අපට ඉතිහාසය අධ්‍යයනය කිරීමට අශ්‍රේණී මේකි මූලාශ්‍රය පමණකි. එනමුත් එම මූලාශ්‍රයේ තොරතුරු අනුව ඉතිහාසයේ දිගාව වෙනස් වෙයි. එසේම එකි මූලාශ්‍රය සඳහා බලපාත්‍ර ලබන අභ්‍යන්තර බාහිර හෝ කුමන සාධක මතද එහි ගමන් මග වෙනස් වේමට ඉඩ ඇතු. මූලාශ්‍රය රචකයාගේ රුවී අරුවිකම්ද සත්‍යයෙන් ඔබිබට ගිය තොරතුරුදී ඒ සඳහා ඇතුළත් වීමට ඉඩ ඇතු. එහෙයින් පායකයාගේ හෝ පර්යේෂකයාගේ වගකීම වත්නේ බොහෝ සෙයින් අධ්‍යයනයේ යෙදී මතා පරික්ෂාවෙන් හා ප්‍රවේශමෙන් බොහෝ ප්‍රාග්ධනය කිරීමයි. නැතහොත් සිදු වන්නේ පසුකාලීන පායකයෙන් හෝ විවිධ වූ කේතුවල පුද්ගලයෙන් වෙනත් දිගාවකට ගමන් කිරීමයි. එසේම කුමන හෝ මූලාශ්‍රයක තොරතුරු එකඟෙලා පිළිගැනීමෙන් වඩා බොහෝ මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනය කිරීමන් ඒ මතින් නිවැරදි නිගමන වලට එළඹීමේ කුමය වඩාත් උවිත බව දැක්විය යුතුය.

හැඳින්වීම

වම් දෙදහස් පන්සියයකටත් එහා ගිය ඉතිහාසයකින් සපිරුණු ලංකාවේ එදා ඒ ඒ යුග වල ස්වර්ණමය පාලකයේ වූහ. ඔවුන් සහ එම යුගයන් ඇතැම් හේතු මත තවමත් ලක් ඉතිහාසය තුළ බැබෙලෙයි. කතාවට බදුන් වෙයි. වත්දනයට ද පාතු වෙයි. නමුත් ඒ වම් දෙදහස් පන්සියටත් එහාගිය අතිතයක් ඇති ඉතිහාසයේ මැත කාලීන යුගයක් හා පාලකයේ වූහ. ඔවුහු ද රට දැය තගනු වස් ක්‍රියා කළහ. දිවිහිමියෙන් තම පිවිත කාලය පුරාවටම යුද කළහ. එවක් වනතෙක් රජුන් තොකළ අන්දම්ප යුධ පිටියේද පොර තොටා ගත්හ. නමුත් ඔවුන් පිළිබඳ එම යුග පිළිබඳ කථා කිරීමට ඇදහිමට, වත්දනා කිරීමට කිසිවෙක් තොවූහ. මන්ද යන් කථා කිරීමට ඇදහිමට, වත්දනා කිරීමට කිසිවෙක් තොවූහ. මන්ද යන් ඔවුන් හා එම යුග, සිදුවීම් පිළිබඳ යුද්මත ප්‍රවාරය වී තිබීමන් ඒවා ජනයා

වැළඳගෙන තිබේමත් ය. ලක් ඉතිහාසයේ එසේ අගතියට පත් වූවෝ බොහෝ වෙති. නමුත් සිතාවක රාජධානී සමයේ එහි මායාදුන්නේ, රාජසිංහ වැනි සුවිශේෂී පාලක වරිතත් ඉන් ප්‍රධානතම වේ. ඉතිහාසය තුළින් එම පාලකයේ අගතියට අසාධාරණයට ලක්වූහ. යම් යම් අරමුණු මස්සේ කියාත්මක වූ පුද්ගලයේ තම රුවී අරුවිකම් අනුව පක්ෂග්‍රාහීකම් අනුව ඉතිහාස රචනයේ යේදීම තිසා පසුකාලීන පායිකයා මෙන්ම ඉතිහාස ගවේහකයා එකි තිගමන සත්‍ය යැයි පිළිගැනීම සිදු විය. සත්‍ය සත්‍ය ලෙසින් දැකීමට ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වූ කළ ඒ පිළිබඳ උනන්දු වූ පුද්ගලයේ තමන්ට රුවී ලෙස ඉතිහාසය ලිඛූහ. එහෙයින් සත්‍යයෙන් මැත් වූ කරුණු සඳහා වටිනාකම් ලැබේයි. එහෙයින් විරයේ දුෂ්චරෝ ලෙසින් නම් වූවාසේම වර්තමානය වන විටදී පවතින මතයන්ට එලෙසින් පදනම ලැබේයි.

ඉතිහාසය අධ්‍යානයට ඇත්තේ මූලාශ්‍රය පමණකි. සැම මූලාශ්‍රයන් හෙළි කරන්නාව කොරතුරු කවරේද යන් ඒ පිළිබඳව විවක්ෂණයිලිව සොයා බලා සංසන්ධානත්මකව අධ්‍යානයකර තිගමන වලට එළයීම ඉතිහාසයුදායාගේ වගකීම වෙයි.

සිතාවක රාජසිංහ රුජුට එල්ල වන පිතා සාතක වෝදනාවේ සත්‍යාසත්‍ය බව

කොට්ටේ රාජධානීයේ සවන පැරකුම්බාවන්ගෙන් පසුව පැහැදිලිවට පරිභාශිය කරා ගමන කිරීම අරඹා තිබුණි. එනම් රට පරව බලවත් හේ ප්‍රබල පාලකයනු බේඟ නොවූ අතර පසු කල් වෙත්ම කුඩා කාල සිමාවන් තුළ පාලකයන් කිහිප දෙනෙක් බේඟිවීමත් අස්ථාවර රාජ්‍ය පාලන තත්ත්වන්ද දැක ගත හැකිවෙන්නේ ද මේ කාලයේදීමය. අවසානයේදී සත්වන විෂයබාහු රුජුගේ කාලයේදී රාජ උරුමය ඇති පුතුන්ගෙන් පිට එනම් තමන්ගේ දෙවන විවාහයේ දරුවකුට රජකම ලබාදීමට ගත් උත්සාහය තිසා මේ තිල උරුමය ලත් පුතුන් වූ මුවනෙකබාහු මායාදුන්නේ හා රයිගම්බණ්ඩාරයන් විසින් තම පියා මරා කොට්ටේ රාජධානීය කොටස් වලට බෙදා ගනී. මුවනෙකබාහු කුමාරයා කොට්ටේ රයිගම් බණ්ඩාර විසින් රයිගමන් තම රාජ්‍යයන් කරගන්නා අතර මායාදුන්නේ විසින් සිතාවක පිහිටුවා ගනී. කුඩා කළ සිටම

පෘතුගිසි විරෝධී ආකල්ප දරණ මායාදුන්නේ විසින් සිතාවක සිට තම සටන් ඉදිරියට ගෙන යනු ලබයි.

මේ මායාදුන්නේගේ පූතා වන්නේ රිකිරි රජ්පුරු බණ්ඩාර හෙවත් සිතාවක රාජසිංහයි. මේ දෙදෙනා එක්ව වර්ෂ ගණනාවක් පුරාවටම තමන්ගේ ඒකායන අභිලාජය වන පෘතුගිසින් මෙරටින් පන්නා දැමීමේ ව්‍යාපාරයේ නිරත වෙයි. මායාදුන්නේ විසින් තම රාජ්‍ය කාලය තුළ දී ගෙන යන්නාවූ මේ ව්‍යාපාරය මූලුගේ මරණයෙන් පසුව සිතාවක රාජසිංහ විසින් ඉදිරියට ගෙන යයි. මායාදුන්නේ මිය යන්නේ ක්‍රිව 1581 දී පමණය. එහෙත් රේ පෙරදී තමා මහල හෙයින් තම පුතු හට රාජ්‍ය සියලු බලන්න සහිතව පවරා දුන් වග මූලාශ්‍රයේ සඳහන් වේ. එසේම මායාදුන්නේ මිය යන්නේ ස්වභාවිකව බවත් එම මූලාශ්‍රය වලින් පෙනේ නමුත් ඉතිහාසයේ ලියැව් ඇති හා ඉතිහාසයේ සඳහන් වන්නේ රිකිරි බණ්ඩාර විසින් මායාදුන්නේ පිය රජ්‍ය රාජ්‍ය ලේඛයෙන් මරා දමන ලද බවකි. නැතහෙත් පියාගෙන් රාජ්‍යය උදුරා ගැනීමට පිය මැරදී බවකි. ලාංකිය ඉතිහාසය තුළ බොහෝ සෙයින් මතහේදයට හේතු- වී ඇති කරුණක් වන මෙම කරුණ පිළිබඳව විමර්ශනයිලිව අධ්‍යයන කළ යුතුය පර්යේෂකයාගේ කාර්යය නම් විමර්ශනයිලිව අපක්ෂපාතීව පරීක්ෂා කර බලා ඉතිහාසයේ ගැටලු සහගත තැන් නිවැරදි කිරීමයි. රාජසිංහයින් පිතා සාතකයෙක් යැයි යන්න දක්වන්නේ නම් මහාවංසය පමණකි. කෙසේ නමුත් එය එසේ නොවේ යයි ඒත්තු ගැන්වීමට ඔප්පු කිරීමට ද තොරතුරු බොහෝ හමුවේ.

මේ කරුණ පිළිබඳව මෙන්ම මේ කාල සීමාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට ඇති මූලාශ්‍රය අල්පයකි. ඒ අතර දේශීය මෙන්ම විදේශීය මූලාශ්‍ර ද වෙයි. මහාවංසය, සුළු රාජ්‍යවලියට අලකේකුවර යුද්ධය, සිතාවක හටන, රාජ්‍යවලිය, සැලුල් සංදේශය, මන්දාරම්පුර පුවත යනාදී දේශීය ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රයද පෘතුගිසි ජාතික වාර්තාකරුවකු වන ගර්හා ස්ක්වෙරෝස්ස් පුජකතුමාගේ ග්‍රන්ථය දියෙළු ද කුටේ ජාමි රිබෙයිරෝ සහ බැලැදියස්ගේ ලංකා පුරාවන්තය යනාදී කෙති ප්‍රමුඛ වෙයි. මෙසේම තවත් බොහෝ ද්විතීයික මූලාශ්‍රයද මේ පිළිබඳව කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමට මහෝපකාරී වෙයි.

රාජසිංහයින් පිතා සාතකයෙක් යැයි දක්වන මහාවංසයට (සුළු රාජ්‍යවලියටද) අනුව මායාදුනු රජ්‍යගේ මරණය වනාහි රාජ්‍ය ලේඛයෙන්

කල්යැවූ ස්වකිය පුතු විකිර බණ්ඩාරගේ දේහානුයුණෙයෙන් සිද්ධ කරන ලදීය සාමාන්‍ය මතය විය, යනුවෙන් මහාවංසය දක්වයි. (මහාවංසය,පි508) මහාවංසය මෙසේ කියන්නේ ඇයිද යන්න මුලින්ම සොයා බැලිය පුතු කරුණකි. මන්ද වෙනත් කිසිදු දේශීය හෝ විදේශීය මූලාශ්‍යක් වේවා එවැන්නක් ගැන සඳහන් තොකරයි. සාපුවම කිවහාන් පරංගින්ට පහර පිට පහර එල්ල කළ මුවන්ගේ පරම හතුරා වූ රාජසිංහ ගැන පානුගිසි ලේඛකයින්ද එසේ තොකියයි. ඒ සඳහා හේතු වන්නේ උච්චරට විසු හිමිවරු හා රුදල ප්‍රහැන්ය රාජසිංහගේ අවසාන කාලයේදී රාජසිංහට එරෙහිව කුමන්තුණයක් ගෙන යාමයි. එ කුමක්ද නම් රාජ්‍යත්වය උච්චරට විරුපන්දර බණ්ඩාරගේ පුත් කොණප්පු බණ්ඩාරයන්ට ලබාදීමට ගත් උත්සාහයයි. මේ කුමන්තුණය සඳහා හටුල් වන්නේ දෙවනගල රත්නාලංකාර හිමින් (සාහිත්‍ය,1964,3කළාපය)ගමපොල ධර්මකිරීති (අමරසිංහ,1998,පි167) යන හිමිවරුන්ය. පේරාදෙණී රජ පෙළපතින් පැවත එන කොණප්පු බණ්ඩාරගේ පියාවූ විරුපන්දර බණ්ඩාරව රාජසිංහ රුප විසින් මරවන්නේ උච්චරට අටුල් කළා යයි ලෝද්නා නගමින් ගොලැබොක්කොදී බොරුවලක දැමීමෙනි. මෙයින් තම දැවියන් අනතුරේ බව වහා ගත් ඔහු පුත් කොනප්පු බණ්ඩාර වහා ආරක්ෂාව පතා පෘතුගිසින් වෙත පලා යයි.පසුව ගෝව දක්වා යන මොහු පෘතුගිසින් ඇසුරේ සිට හිල්ප ග්‍රාස්තු පුහුණුව ලබයි. රාජ උරුමය ඇති මොහු භට රජතම ලබාදීමට පෙර ඔහු ජනප්‍රසාදයට ලක් කිරීමටන් ඔහුගේ දේශීය උරුමය නැවත මතුකරලීමටන් මහජනතාවගේ සම්බන්ධිකාරකයන් ලෙස කටයුතු කිරීමට මුල් වන්නේ උක්ත කී හිමිවරුන්ය. එහෙයින් උන්වහන්සේලාගේ උත්සාහය වන්නේ යුද්ධයෙන් පරාජය කිරීමට අපහසු සිතාවක රුපව මහජනයාගේ සිත් තුළින් පරාජය කිරීමයි. ඒ සඳහා ගන්නා ලද උත්සාහික මිත්‍යා කථාව නම් රාජසිංහ විසින් පියා මරවා සිතාවක සිහසුත උරුම කරගත් බවයි. මේ ආරංචිය රට පුරා ප්‍රවලිත කිරීමට මුල් වන්නේ මේ හිමිවරුන්මය. ලාංකිය ඉතිහාසයේ පිතා සාතක රුපන්ට ඇති තත්ත්වය කෙබඳුදී අපි දතිමු. එහෙයින් මහජනයාගේ සිත් රුප කෙරේ බිඳී ගියා සේම කොණප්පු බණ්ඩාර කෙරේ වැසියා එක් රෝක් විමවද පටන් ගති. මෙන් සමග ක්‍රි.ව 1592 දී බලන අසලදී රාජසිංහ හා කොණප්පු බණ්ඩාර අතර සිදුවන සටනදී රාජසිංහයන්ට පසු බැසීමට වූ අතර පෙනෙනා උයනේදී ඇශ්‍රුන උණ කටුව හේතුවෙන් එතුමාට මරණය පෙනා විය. මේ සමගම කොණප්පු බණ්ඩාර පලමුවන විමලධාරමසුරිය ලෙසින් උච්චරට රාජ්‍යත්වයට පත්වේ. කොණප්පු

බණ්ඩාරට මෙසේ උඩිරට රජවීමට පසුබීම සකසන උක්ත කි හිමිවරුන් ඒ සඳහා රාජසිංහන් කෙරේ ජනතාව බිඳීමට යොදා ගන්නේ එතුමාහට පිතා සාතක වෝදනාවක් නගමිනි. එහයින් සිතාවක රාජසිංහ පිතා සාතක රජක්ය යන්න සත්‍යක් ලෙසින් පිළිගැනීම අපහසුය.

ජනගුරුත්වත කරාවලට අනුව නම් මායාදුන්නේගේ පුතා වන්නේ විකිරි කුමාරයා හෙවත් සිතාවක රාජසිංහය. මායාදුන්නේ හා බිසවට බොහෝ කල් යන තෙක් දරු සම්පත් නොතිබූ බවත් දිවයිනේ බොහෝ වෙහෙර විහාර වල දේවාල වල හාර හාර වූ බවත් සඳහන්ය. එසේම පසු කාලයේදී බිසවගේ දිගු කෙසේ වැටිය කපා ඒ මගින් කතරගම දේවාලයේ දේවාල භුමිය ඇමැදිමෙන් වූ හාරයෙන් පසුව දේවියට කතරගම දෙවියන් සිහිනෙන් පෙණුන අතර කළක් ගිය තැන බිසවට දරු සම්පත් පහළ විය. ඒ අනුව බිහිවන කුමරා වන්නේ මේ විකිරි කුමාරයා හෙවත් සිතාවක රාජසිංහ රුජය. (රණසිංහ, ඩී.ඩී, 1998, පි69) මෙය සත්‍යයක් ලෙසින් මොහොතක් සිතුවහොත් මායාදුන්නේගේ එකම පුතා වන්නේ විකිරි කු-මරායි. එසේ නම් රජකම උදෙසා ඔහුට කිසිවිටකත් විය මැරිමට අවශ්‍ය නොවී. මන්ද අනාගත සිතාවක සිහසුනට එකම උරුමකරුවා තමා වන බැවිනි. නමුත් රාජාවලිය අලක්ශ්වර යුද්ධය හා වෙන්ත් මූලාශ්‍ර හා ගත් කළ මෙය තරමක් ගැටුපු සහගත තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරයි.

එසේම විකිරි කුමාරයා කුඩා කළ සිටම බොහෝ යුද්ධ වල තියැලී ඒ සියල්ලක්ම ජයග්‍රහණ කර සියලු ජනයාගේද ප්‍රසාදය දිනා සිටියේ තමා අනාගත සිතාවක රාජ්‍යයේ උරුමකරුවා බව පෙන්වමිනි. වේදය බණ්ඩාරයන් හා කළ සටන් වලදී ඔහුව පරදවන ලද්දේය. ඒ එතෙක් වේදය බණ්ඩාර හා අවශ්‍යවා ජයගන්නට කෙනෙක් ලක්දේව තැනැයි යන මතයට අනියෝග කරමිනි පැලැදේදී අල්ත්තුවරදී ඒ බව මනාව ඔප්පු ඩී අවස්ථාවන්ය. මේ ආදි වූ සිදුවීමිද නිසා ඔහු සිහසුනට උරුමකරුවා ලෙසින් නම් වීම පුදුමයට කරුණක් ද නොවේ. නමුත් මෙහිදී වැඩමහළ කුමරුවන්ගෙන් විරෝධතාවන් එල්ල වූ බවක් ද කිසිදු විවෙක කිසිදු තැනෙක සඳහන් නොවේ. එසේ නම් ඔහුට රාජ්‍යත්වය කෙසේ දෙහිචියාවක් ඇතිකර ගැනීමට කිසිදු විවෙක අවශ්‍ය නොවේ.

“රාජාවලියට අනුව මායාදුන්නේ මහරජ අවුරුදු හැත්තැවක් රාජාය කොට කළුරිය කළාහ”, යනුවෙන් සඳහන් වේ. එනම් මායාදුන්නේ රජු සුවහාවිකව මිය ගිය බවකි. එනම් රාජසිංහ විසින් දෙවන වර කොටුව වටලා එය අසාර්ථක වී ආපසු එන ගමනේදී තම පිය රජුගේ මරණය සැලැඩු බවකි. (රාජාවලිය,1997,පි236)මේ යුගයට බොහෝ සයෙන් සමකාලීන වන කාලයක ලියාවෙන රාජාවලිය පවසන තත් නිවැරදි යැයි සිතිය හැකිය. එහිම දැක්වෙන්නේ තමාගේ ශ්‍රී රාජසිංහ කුමාරසින්ට තමාගේ අණ පණතින් පවතින හැරියට අවසර දුන් බවත්ය. එසේ නම් රාජා උරුමය කෙරේ අවිශ්චාසයක් කුමාරයාට තොමැති. එහෙයින් මේ අවස්ථාව පිළිගැනීම සාවදා තොවේ.මෙසේම මායාදුනු රජුගේ මරණය සඟැලිව අලකේශ්චර යුද්ධයේ කතුවරයා නිහඹ වෙයි. නමුත් උද්ධ්‍රිත දෙපාර්තමේන්තුවේ පූරුෂකෙන විත්ති පොතක් මායාදුනු රජුගේ මරණය පිළිබඳව දක්වන්නේද රාජාවලිය සිතාවක හටනට සමානම වූ තොරතුරුය. “කකවසින් එක්වා දහස් පන්සිය තන්වැනි වර්ෂයේ දී නිකිණී මස පුර දොලොස්වක ලත් රිවිදින මායාදුනු මහරජ කළුරිය කළහ” යනුවෙති. (විත්ති පොත, ශ්‍රී.ලං.රා.ලේ,5/63/31/1) මෙහිද සාතනායක් පිළිබඳව යමක් තොකියවේ.

සිතාවක හටන ගුන්ථය නම් මෙම සිතාවක යුගයට සමකාලීනවම ලියවුණු හටන් කාව්‍ය ගුන්ථයකි. මෙහි කොට්ටේ යුගයේ සිට සිතාවක අවසානය දක්වාත් මහනුවර යුගයේ තොරතුරුත් මනාසේ විස්තර කොට ඇතු. රාජසිංහ පිළිබඳවත් ඔහුගේ යුද කටයුතු පිළිබඳවත් පුද්ගලික තොරතුරුත් බොහෝ සෙසින් මෙහි අඩංගු වනවා සේම මේ යුගය පිළිබඳව තත් දැන ගත හැකි හා ප්‍රධානම මූලාශ්‍රය ද මෙය වෙයි. මිට අනුවද රාජසිංහ පිතා සානකයෙක් බව හෙළි නොවේ. මෙහි දක්වන්නේ මායාදුනු රජු තමන්ගේ වයස්ගත බව නිසා රජකම අත්හළ බවති ප්‍රත්වර්ත රජකම පැවරු බවකි.

ମାୟା ଦେବନେହେ ପିଯ ରତ୍ନ ତମ କୁମର୍ଜୀ	ହର
ଦ୍ୟା ସିତିନୀ ଗେନ୍ଦନୀ ରତ୍ନ ଲେନ	ଶିଥ
ନୋଯା ମନକୁ ଲେଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଚନ୍ଦ	ହର
କିନ୍ତୁ ନିରିଳ୍ଯ୍ୟ ରତ୍ନ କିରି ବାର କର ରାତକିଂହ କୁମ	ରୂପ

පැලදුවමින් නිති රජ අඛරණ ගෙ
දිලද මිණි මටුනු සිරසේ පැලදුම්
සලද රන් කුඩාව සුරතට දී එහි
පැලද සිංහසන් පිට රජ සිටුවම්

පැලද සංහසුත පර ०४
(සිතාවක හටන "1999 ස් '149)

ରୂପଚିଙ୍ଗ ରତ୍ନମ ଲଦେଖା ପିନୀ କୁଳକ୍ୟେବୁ ବିଯ, ଯନ୍ତିର ଜୀବିତରେ କରୁଣକ୍ୟ କୀମତ ମେଯ କିମିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାହିଁ.

එසේ නම් රාජසිංහයන් මිනිමරුවකු නම් තම කානිවල එය ඇතුළත් නොකළේ මන්දයි රාජාවලි, සිතාවක හටන් කතුවරුන්ගෙන් පූජන කළ යුතුය. කොට්ඨාම කිවහාන් උඩරටට පස්සෙට උඩරට හිසුණට පස්සෙට ලියුවුණු අස්ථිර තල්පත ද රාජසිංහයන් පිතාසාතකයකු බව නොපවසයි. එවැන්නක් වුණි නම් රාජාදෝහී ත්‍රියා සිදුකළ හිසුන්ට හිරිහර කළා වූ රාජසිංහයිනට පහර ගැසීමට අපුරුව අවස්ථාවක් ලෙසින් සලකා මෙය අස්ථිර තල්පත්කරු තම කානියට ඇතුළු කරනවාමය. තවද මේ පසුබිමින්ම ලියැවෙන මන්දාරම් ප්‍රවත්ත රාජසිංහ රජ මිනිමරුවකු බව නොපවසයි. එසේම මන්දාරම් ප්‍රවත් කරු “බික් සගුන් මරමින - නළල අඥැය මිසදීටු ගෙන” නමින් රාජසිංහයන්ගේ මරදනකාරී බව සඳහන් කළත් පිතා සාතකයෙකු බව සඳහන් නොකරයි. එය එසේ වුණි නම් තමන්ගේ සතුරන් වූ සිතාවකයන් ගැන සත්‍ය නොදුක්වීම විස්මයට කරුණෙක්මය.

සමකාලීන දේශීය මූලාශ්‍ර මෙසේ පවසන්දී විදේශීය මූලාශ්‍රයක් වන කුතොත් පවසන්නේ මෙවැන්නකි. "නවවෙනි දෙකය පමණ විට රජු තම පිය වූ මායාදුන්නේ ගැන තරහෙන් තීරණ ගනුයේ මිහු මරා රජ්‍යීමය. එනම් බලකාපු අල්වා ගැනීමටය." රාජසිංහයන් පියාගේ ප්‍රධාන ක්‍රිත්‍යාචාරී ලෙස සිටියද අනු දීමේ හැකියාව තිබුණු නීත්‍යානුකූල සෞයුරන් සිටි හෙයින් ඔවුන්ද රජයේ අයිතිකරුවන් විමයි. එනම් පිය රාජ්‍යය ලබාදෙන්නේ උරුමකරුවාටය. එනම් පියා ජ්‍යෙෂ්ඨවීම තමන්ට අවාසි සහගතය. තරජ්‍යනයකි. ඒ නිසා මිහු අධිෂ්ථාන කළේ තම පිය මැරිමටත් සෞයුරන් තමන් යටතට ගෙන එම විශ්වාසවන්තයින් හා එක්වී මුළුන්ට වසදීමත් ක්‍රියාකරන ලද බවය." (Barros,1943,P271) මෙහි දී විමසීය යුතු කරුණකි. එනම් රාජසිංහයන් හට සෞයුරන් තිදෙනෙක් බව දනිමු. මුහු කවරජුද යන්න උක්ත සඳහන් කරන ලදී. මේ අවස්ථාව සඳහා රිසිමන් අමරසිංහ මහතාගේ එතිනාසික සිතාවක ගුන්පය උපයෝගී කරගත හොත් රට අනුව නම්. මහරජ්‍යරු බණ්ඩාර කුඩා කළදීම උක්ත වූයේය. සන්තාන බණ්ඩාර බසු හෙයින් රජකමට තුපුදුසු බව එම කෘතිය දක්වයි. (අමරසිංහ, 1990,ප40) තවද රට අනුව විදිය බණ්ඩාර විසින් බත්ගමයකු ලව

භාෂිකරවා තිසිරීපොල කුමරු මරවන ලදී. (අමරසිංහ, 1990,පි40) එසේනම් ඒ වීදියේ බණ්ඩාර ජ්වත්ව සිටින කාලයේ දී ය. එනම් ක්‍ර.ව. 1560 ට පෙරානුවය. නමුත් මේ වන විටදී (1580 පමණදී) එසේනම් රාජ්‍යයට තරගකරුවන් නොසිරිය යුතුය. ඒ නිසාම මායාදුන්නේන් තම පුතුය හට බලය, රාජ්‍යය පවරා දැන් බව සිතීම සාධාරණය. කුතෙන් පවසන පරිදී සෞයුරන්ට වසූම්මට රාජසිංහයන්ට අවශ්‍යතාවයක් නොවුණි. එසේ නොවුනාත් එනම් මායාදුන්නේන් මිය යාමට පෙර සියලුම සෞයුරන් ජ්වත් වෙමින් සිටියද රාජ්‍යයට උරුම කරුවා ලෙසින් නිල නොලත් තැනැත්තා වුයේද රාජසිංහමය. කිසිදු තැනක තම සෞයුරන් සමගින් රාජසිංහයින් ගැටුණු බවක් ද සඳහන් නොවේ.

මේ අනුව අවධානය යොමු කළ යුතු ප්‍රධානතම කරුණක් වන්නේ මහාවංසය, සුළු රාජ්‍යවලිය හැර වෙනත් දේශීය මූලාශ්‍රයක රාජසිංහ රුපු පිතා සාතකයකුයයි හෝ සහෙළදරයෝ මරාදුම්නයි සඳහන් නොවීමයි. එසේ පවසන්නේ විදේශීය මූලාශ්‍රයකරුවෝය. දේශීය මූලාශ්‍ර බොහෝමයක්ම ලියවුන් මේ කාලයට සම්ගාමීව එනම් රුපුගේ කාලයට තත්ත්කාලීනවයි. නැතහොත් ඊට වර්ෂ කිපයක් පසුවීමෙනි. එහෙයින් ඒවා සත්‍ය තොරතුරු දක්වතිය විශ්වාස කළ හැකිය. නමුත් ඒවා ලියවෙන කලදී දේශීය සතුරන් විසින් රුපුට එරෙහිව පතලකළ දුෂ්පාන ආරංචි, කටකතා ජනයා අතරට නොහිය බවද සිතීම සාධාරණය. එනමුත් ඊට වර්ෂ ගණනාවකට පසුව ලියවෙන ක්වේරෝස් Conqesta Temporal da ceylao... සහ කුටෝගේ The History of Ceylon...(හේවාවසම්,2008,පි.5) ග්‍රන්ථ වලට එම ආරංචි වැදගත්ම ඒවා ලෙසින් එදා සමාජයේ පැනිරි තිබීමද ඔවුන් ඒවා එම සමාජයන් ලබාගෙන තම කෘතිවලට ඇතුල් කිරීම සිදු කළේ නම් ඔවුන්ගේ තොරතුරු ගැන දෙවරක් සිතීම වරදක් නොවන වග දත් යුතුමය. එසේම සත්‍ය කුමක් වුවද රාජසිංහ සාතකයාය, සෞයුරන් මරා දුම් දුෂ්පානය, යනුවෙන් සඳහන් කරනුයේ තමන්ට පෙරදිග දුෂ්චර පරාජයක් හිමිකර දී ව්‍යුත් ගණනාවක් තමන් හා සටන් වැද පෘතුගිසින්ට මහත් වේදනාවක් සපයන ලද්දෙකුට එරෙහිව හඩ නැගීමට විය හැකිය. රාජසිංහ පෘතුගිසින්ට මුහුණදීමට සිදුවූ බලවත්ම හා කෘතිතම සතුරා බව බැලැදියෙස්ද සඳහන් කරයි.(බැලැදියෙස්ගේ ලංකා පුරාවංත්තය,පි.37) දේශීය මූලාශ්‍ර සියලුම පාහේ පවසන කරුණුවලට වඩා හාන්පසින්ම වෙනස් කරුණක් හෝ කරුණු මෙසේ විදේශීය මූලාශ්‍ර අසත්‍යාචි

බැහැර කිරීමද නොකළ යුතුය. එනමුත් රාජසිංහයන් පිළිබඳව මවුන් දක්වන යම් යම් තොරතුරු ගැන විමසිලිමත්ම විය යුතුය. මේ කෙසේ නමුත් රාජසිංහ පිතා සාතකයෙක් යැයි ක්වේරෝස්ද තම කානියේ කිසි විටෙක සඳහන් නොකරයි. එය සත්‍යක් නම් අනිවාර්යෙන්ම එය තමන්ගේ සතුරාට පහරක් ගැසීමට යොදා ගන්නවාමය. ක්‍රි.ව 1564 සැප්තැම්බර 10 දින රාජසිංහ ප්‍රමුඛ සිතාවක සේනාව විසින් කොළඹ කොටුව වටලාගෙන සිටින අවස්ථාවේ රාජසිංහ විසින් පර්‍යින් වෙත තියෙයුයක් තිබුත් කරන්නේ දින රක් ඇතුළත තම පියාණන්ගේ නාමයට පර්‍රින් යටත් විය යුතු බවක් සඳයන් කරමිනි. මේ ලියවිල්ල කොටුවේ පිටත බිත්ති වල එල්ලා දැනුම්දීම සිදු කරයි. එය ක්වේරෝස් දක්වන්නේ මෙසේය....the Portuguese put writing on the doors in the name or the Raju saying in them that all those who freely choose to submit and trust to his word would have their lives and goods secured to them" and besides their own property others of greater value(that those who did not with in 5 days declare themselves lieges of Madune.(De Queyroz,1992,P.411)මෙසින් පැහැදිලි වන්නේ රාජසිංහ හට රාජධානියෙන් පිටතදී වුවත් කිසිදු රාජ්‍ය ලෝජයක් නොමැති බවයි. ඒ සඳහා මහු හට පියා සමග ගැටුළුක් ද නොවූ බවයි. එසේ නම් මහාවංසයේ දැක්වෙන පරිදි රාජ්‍යලෝජයෙන් පියා මැරියයි යන චෝදනාවේ සත්‍යයක් තිබේදැයි ප්‍රශ්න කළ යුතුය. මායාදුන්නේ රජ්‍ය මහඟ හෙයින් ක්‍රි.ව 1578 මැයි මාසයේදී රටවැසියාගේ පූර්ණ කුමැත්තකන් සිතාවක හා කේටිවේ යන රාජ්‍යයද අගරජ්‍ය යන තමද අත්හළ බව ක්වේරෝස්ම පවසයි.(De Queyroz,1992,P.323--324-431) එසේම මායාදුන්නේ මිය යන්නේ ක්‍රි.ව 1581 දී බවද එහිම දක්වයි. ඒ දෙවන වර් කොළඹ වැටුලීම සිදුකරමින් සිටිනා අවස්ථාවේදිය. පෘතුහිසින්හට මෙතරම් බලපැමක් පහරක් එල්ල කළ හා මවුන් හට මහත් වේදනාවක් දුන් රාජසිංහට පහරක් එල්ල කරන්නට හැක් වන්නේ කුමකින්ද එය සිදු කිරීම අනිවාර්යය. එහෙත් ක්වේරෝස් එවැන්නක්ද සඳහන් නොකරන්නේ මහු පිතා සාතකයෙක් නොවූ හෙයිනි. (De Queyroz,1992,P.438--) රාජසිංහයින් පිතා සාතකයෙක් වී නම් ඒ බව මේ යට කී රාජ්‍යවලිය අලක්ශ්වර යුද්ධය සිතාවක හටන සැවුල් සංදේශය යන දේශීය මූලාශ්‍රය එකක හෝ දැක්වීය යුතුය. නමුත් කිසිදු විටෙක එවැන්නක් සඳහන් නොවේ. මෙසේම උඩරටට පක්ෂව ලියවුණ අස්ථිර තල්පත හෝ මන්දාරම් ප්‍රවත්තනයිද එවැන්නක් සඳහන් නොවේ.

මේ පිතා සාතක චෝදනාවේ සත්‍යාසනයනාවය පිළිබඳව මෙසේ තවත් ලෙසින් කරුණු දැක්වීය හැක. ස්ථිල්බර්ජන් නම් ඉංග්‍රීසි ජාතිකයාගේ වාර්තාවට අනුව මේ පිතා සාතක කඩාව උච්චටට පමණක් සීමා ව්‍යවකි. (ලංකා ඉතිහාසය,තුන්වන කොටස,2007පි,79)එසේ එක් පුදේශයක පමණක් එවැන්නක් ප්‍රවාරය විමට හේතු වූයේ කවරක්දැයි ප්‍රශ්නයකි. යම් පුදේශයකුගේ හෝ පුදේශල කණ්ඩායමකගේ හෝ බලපැමක් අනුදැනුමක් මත සිදුවීනියයි සිතිම සාධාරණය. තවද සැවුල් සංදේශය ලිවීමේ අරමුණ වන්නේ පෘතුයිසින් හා සටන් වැදි සිටින රාජසිංහ රුපුට ආරක්ෂාව ලබා දෙන මෙන් උපුල්වන් දෙවියන්ගෙන් කරන ඉල්ලීමක්ය. මහු පිතා සාතකයෙක් නම් ලාංකිය බොද්ධ සම්ප්‍රධාය අනුවත් ලංකාව තුළ පිතා සාතකයන්ට ඇති තත්ත්වය අනුවත් රුපුට ආරක්ෂා කරදෙන මෙන් දෙවියන්ගෙන් මෙසේ ඉල්ලීම් කරයිද යන්න සිතා බැලිය යුතුය. මෙසේම වර්තමානයේදී මේ රුපු “ගන්ගොඩ දෙයියේ ” යන තමින් ප්‍රාදේශීයව ප්‍රසිද්ධියට පත්වී ඇත්තාසේම ඒ ඒ පුදේශවල ජනයාගේ වන්දනයට පාතු වී සිටිනි. පිතා සාතක රජේක් කිසි දිනෙක එවැනි උත්තරීතර තත්ත්වයකට පත් වේ යයි සිතිය නොහැක.

මෙහි ලා සඳහන් කළ යුතුම වන්නේ මහාවංසය පමණක් මෙසේ දක්වන්නේ මන්දැයි යන්නයි. මහාවංසයේ මේ කාලය පිළිබඳව විස්තරය ලියාවෙන්නේ කිරීති ශ්‍රී රාජසිංහ රාජ්‍ය කාලයේදී (ත්‍රි.ව 1700 පමණ) මල්වතු මහා විහාරයේ මහා නායක තිබුණාටුවාවේ බුද්ධරක්ඩිත හිමියන් විසිනි. (ලංකා ඉතිහාසය,තුන්වන කොටස,2007පි,79) උත්ක කි කුමන්තුණකාරී ශ්‍රීයා පරිපාටියේ ප්‍රතිඵලය ලෙසින් රුපු පිතා සාතකයෙක් යැයි ඒ වන විරිදි රට්ටී පැතිරි තිබූ මතය මේ හිමියන් තම කෘතියට එක් කරගත්තා විය හැකිය. එසේම මේ රුපුට එරෙහිව ගෙනගිය කුමන්තුණය තිසා කු-මන්තුණකරුවන් සෞයා දඩුවම් දීමටද රුපු ශ්‍රීයා කළ තිසා රුපු බොදු විරෝධීයාය ගාසන නාගකයාය යනුවෙන් ප්‍රවාරය වීමද පුදුමයට කරුණක් නොවේ. එව්න් පසුබිමක් තුළ බොද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේ කෙනෙකු විසින් උත්ක කි අන්දමේ චෝදනාවක් ඇත්තෙකු පිළිබඳව විස්තරය තම කෘතියට එක් කිරීමද පුදුමයක් නොවේ. තවද මහාවංසය හැර උත්ක කි මූලාශ්‍රය වන රාජ්‍යවලිය අලකෙක්වර යුද්ධය පවා මහු පිතා සාතකයෙක් නොවන බව පවසයි.

පරණවිතාන මහතා සඳහන් කරන්නේ ලංකා ඉතිහාසය තුළදී සිංහල ජාතියන් ආගමන් තැත්තටම නැතිවී යන අවස්ථා තුනක් දැක ගත හැකි බවයි. පළමු වැන්ත එලාරගේ පාලන අවධියන් පස්වන මිහිදුගෙන් පසුව රට චෝල බලයට නතු විමත්ය. ඉන් තෙවැන්ත නම් රාජසිංහයින්ගේ මරණීන් පසුව රටට අත්තු ඉරණමයි. (සාහිත්‍ය, 1964, පි11.13) ඉන් අදහස් වන්නේ රජ පිළිබඳ සිටි කාලයේදී රටට පිළිලයක්ව තිබූ පෘතුගින් මෙරටින් පන්නා දැමීමට කළ මහත් වූ වෙහෙස පිළිබඳවය. එහෙන් මහාවංසයේදී එවැනි කිසිදු අන්දමේ තොරතුරක් හෝ නොදක්වා පිතා සාතක වේදනාවක් පමණක් එල්ල කිරීම ගැටලු සහගත මෙන්ම අපුක්ති සහගත නොවේදියි ප්‍රශ්නයක් මතුවේ.

මෙම කරුණු පිළිබඳව විමසීමේදී පෙනී යන්නේ සිතාවක රාජසිංහ රජු එල්ල වී ඇති මේ පිතා සාතක වේදනාව අසත්‍යයක් බවත් ඔහු හට තම පියා මැරීමට කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් නොවූ බවයි. මේ වේදනාව එල්ල වන්නේ යම් යම් පාර්ශවයන්ගේ උච්චමනාවට බවත් එම පාර්ශවයන් විසින් පතල කළ ඒ සාවදා ආරංචි හා තොරතුරු නිසා පසුකාලීන ලේඛකයේද ඉතිහාසයමද වෙනත් දිගාවකට ගමන් ගත් බවක් පෙනේ. එසේම දෙස් වුදේස් රුපුන් මැද රට රකිමට කුඩා කළ සිටය තම දිවිය කැප කළ මේ රජ ලක්වී ඇත්තේ මහත් වූ අසාධාරණයකටමය. එසේම සිතාවක රාජධානියටත් එහි ආරම්භක පාලකයා වූ මායාදුන්නේ රජුවත් හිමිවී ඇති තැනු සාධාරණ නොවේ. මෙහිදී මතුකරගත යුතු කරුණ වන්නේ රාජු දේහි වූ පුද්ගලයින්ට රජ එරහි වූ බවක් හා මවුන්ට කිසිදු සමාවක් නොදුන් බවයි. රජකුගේ රාජු පාලනයේ පරම යුතුකම හා වගකීම වන්නේ ද එයයි. නමුත් නිරදේශී පුද්ගලයින්ට කිසිවිටෙක . රජ බලපැමි කළේ නැත. නමුත් සාවදා වූ කරුණ හේතුවෙන් උක්ත තත්ත්වය වෙනස් වී ඇත. එහෙයින් ඉතිහාස පරයේෂකයාගේ වගකීම වන්නේ මෙවැනි ගැටලු සහගත තැන් සඳහා නිවැරදි පරයේෂණයන් ලබා දීමය.

ආශ්‍රිත ගුන්ථ නාමාවලිය

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ය

1. අලක්ක්වර යුද්ධය,

(2009), සුරවීර, ඒ.වී., (සංස්.),
ඒස්. ගොබගේ සහ සහෝදරයේ,
කොළඹ 10.

2. රාජ්‍යවලිය, 1997), සූර්යවිර, ඒ.වී, (සංස්.), අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
3. සීතාවක හටන, (1999), පරණවිතාන, රෝහිණී, (සංස්.), මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල,
1. De Queroz, Fernao, (1992), *The Temporal and Spiritual Conquest of Ceylon Vol II*, Perera, F.S.G (Tr.) Asian Educational Services, New Delhi
2. Barows, Jao de and De Couto, Diogo De, (1943),
3. *The History of Ceylon*, Ferguson, Donald, (Tr.), H.M.Richard Acting Government Printing, Colombo.

පරිවර්තන

01. බැල්දියස්සේ ලංකාපුරාවිභ්‍යය, ජයසේන, ඩී.එල්.අංත්‍ර.(පරි.), සූර්ය ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 10.

අමුද්‍රිත ලේඛන

01. තීත්තිපොත, ශ්‍රී.ලං.රා.ලේ. 5/63/31/ (1)

ද්‍රව්‍යීකිත මූලාශ්‍යය

1. අමරසිංහ, රිසිමන්, (1990), එතිහාසික සීතාවක, එස්. ගොඩගේ සහ සහෙළදරයෝ, කොළඹ 10.
2. අමරසිංහරසිමන්, (1998), සීතාවකරාජධානීයේද්‍රන්තතියේ ද අවනතියේ ද සමහරඳායිලිබද විමර්ශනයක්, කතා ප්‍රකාශන.
3. පිරිස්, පෝල් ර. (2008), ලංකාවප්‍රභූතිස් යුගය පළමුවනකාණ්ඩිය, (පරි.), හේට්වාවසම්, අභය, සූර්ය ප්‍රකාශකයෝ, මරදාන.

සැගරා

1. සාහිත්‍ය සගරාව, 1964, තෙවන කලාපය, ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය මණ්ඩලය.